Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради Української РСР ◆ № 58 ◆ Вівторок, 26 березня 1991 року ◆ Ціна 5 коп.

ТРОЄ ДРУЗІВ

Сутеніло, клалося на дощ. Задумавшись, повільно йду якось центром районного містечка Новомиргорода, що в Кіровоградській області. І тут позад себе, немов здалеку, чую голоси:

— О, диви-диви, є ж той кореспондент, що фотографував сьогодні на уроці фізкультури в нашій школі.

— Та ну?..

— Кажу тобі! Він, здається, із газети «Зірка» аж із Києва приїхав до нас. Он і фотоапарат у нього в сумці.

— Ох, й умієш же ти, Валику, дурити. Так я тобі й повірив!..

— А хто там не вірить? — навмисне суворо кажу я.

Вони знітилися лише на мить, а потім, зробивши вигляд, начебто нічого не сталося, безтурботно розмовляючи, попрямували повз мене далі. Мені нічого не залишалося, як дістати камеру і сфотографувати балакунів.

І ось троє нерозлучних друзів-пустунів, майбутніх громадян справді суверенної України, перед вами: Віталій Сереногов (ліворуч), Сашко Панченко та рідний братик Віталика Валентин. У них канікули.

Олекса ВАЩЕНКО.

Фото автора.

Українській республіканській конференції прихильників миру

Сердечно вітаю делегатів і гостей Української республіканської конференції прихильників миру — виразників волі мільйонів трудящих України.

Прихильники миру своєю миротворчою діяльністю зв'язують Україну з широким світом, пропагують серед міжнародної громадськості притаманні українському народові доброзичливість і милосердя, братерство і дружбу, прагнення до злагоди і миру. Їх діяльність є школою народної дипломатії.

Верховна Рада Української РСР, проголосивши 16 липня 1990 року Декларацію про державний суверенітет України, послідовно, крок за кроком, будує державність нашої республіки в новому Союзі, закладає перші підвалини свого входження у світове співтовариство. Як показало недавнє опитування, народ України активно підтримує ці устремління.

У захисниках миру ми вбачаємо реальну силу, яка спроможна об'єднувати людей, пов'язувати миротворчий рух з перебудовчими процесами, активно сприяти відродженню України, підвищенню її авторитету на міжнародній арені.

Бажаю плідної роботи Українській республіканській конференції, успіхів її учасникам у благородній діяльності на ниві миротворення.

Голова Верховної Ради Української РСР
Л. КРАВЧУК

На засіданні Президії Верховної Ради УРСР

На засіданні Президії Верховної Ради УРСР, що відбулася 25 березня, було розглянуто і затверджено орієнтовний графік роботи Верховної Ради УРСР на квітень. Цей місяць буде дуже напруженим для депутатів. Народні обранці повернуться до ряду законопроектів, таких як, наприклад, про зовнішньоекономічну діяльність, митницю; що проходили дальше вдосконалення у постійних комісіях, а також працюватимуть над цілим пакетом нових законів, спрямованих на регулювання економічних відносин в умовах ринку.

(Закінчення на 2-й стор.).

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради Української РСР

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Олександр БІЛИК заступник головного редактора
Анатолій ГОРЛОВ заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН УРСР
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ
Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ
Віталій СУДДЯ відповідальний секретар

Засновник — Верховна Рада Української РСР.

Адреса редакції: УРСР, 252047 Київ-47, вул. Нестерова, 4

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Думки авторів публікацій у «Голосі України» не завжди збігаються з точкою зору редакції.

Індекс 60955. Тираж 166.300. Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень. У вівторок — на 8 сторінках, середу, четвер, п'ятницю та суботу — на 16 сторінках.

В ІНТЕРЕСАХ ДОБРОСУСІДСТВА

На прагненні України і Румунії дедалі розвивати відносини дружби і добросусідства наголошувалося під час бесіди між Головою Верховної Ради Української РСР Л. Кравчуком і міністром закордонних справ Республіки Румунія А. Нестасе.

Л. Кравчук розповів високому гостеві і особам, які його супроводять, про стан міжнаціональних відносин у нашій республіці, зокрема про життя румунської національної меншості. Голова Верховної Ради УРСР підкреслив, що люди всіх національностей на Україні мають рівні права, живуть в умовах дружби і добрих відносин. Національні меншості, при їх бажанні, створюють власні культурні центри, навчають дітей у школах і вищих навчальних закладах рідною мовою, видають газети та журнали, мають усталений час для радіо та телепередач. Ніякого загострення міжнаціональних відносин на Україні, на відміну від деяких інших республік, немає. Це питання — під особливим контролем Верховної Ради УРСР і особисто її Голови.

Л. Кравчук спинився на деяких аспектах політичного та економічного життя нашої республіки. Він відзначив, що протягом останнього року на Україні відбулися дві події історичної ваги: прийнято Декларацію про державний суверенітет і проведено референдум щодо дальшої долі Союзу і України. Майже вісімдесят відсотків висловились за принципи, закладені у Декларації. Тим самим цей документ, спрямований до суверенітету України, до набуття нею державного статусу в майбутньому Союзі, дістав конституційних засад. Україна прагне посісти чільне місце у загальноєвропейському процесі, підтримувати з усіма, перш за все, сусідніми, державами відносини взаємоповаги, дружби і ділового співробітництва. Ми хотіли б мати відповідну підтримку на міжнародній арені і, у свою чергу, готові всіляко сприяти ініціативам інших країн.

Під час зустрічі були обговорені деякі аспекти українсько-румунських двосторонніх відносин, зокрема заторкнуто питання історичного плану, а також — життя української національної меншості в Румунії.

Спинившись на економічних проблемах нашої республіки, Л. Кравчук підкреслив такі найсерйозніші з них, як криза господарства, розрив усталених зв'язків між підприємствами, майбутнє підвищення цін. Тривожна ситуація склалася у зв'язку зі страйком шахтарів. Верховна Рада, уряд республіки шукають виходу з цього становища. У свою чергу, ми сподіваємося на політичну зрілість і здоровий глузд гірників. Адже ситуацію можна виправити лише тоді, коли сторони підуть назустріч одна одній.

Л. Кравчук відповів на запитання А. Нестасе щодо різних аспектів життя нашої республіки, передав запрошення Президентові і Прем'єр-міністрові Республіки Румунія відвідати Україну.

На бесіді були присутні заступник Голови Верховної Ради УРСР І. Плющ, голови комісій Верховної Ради республіки Д. Павличко, М. Шульга, керівник Секретаріату Верховної Ради УРСР М. Хоменко, міністр закордонних справ УРСР А. Зленко. Високого гостя супроводили посол Республіки Румунія в СРСР В. Шандру, генеральний консул Республіки Румунія у Києві Л. Пастор, інші посадові особи.

Володимир САВЦОВ, редактор міжнародного відділу «Голосу України».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

НА ЗАСІДАННІ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УРСР

(Закінчення. Початок на 1-й сторінці).

До Президії Верховної Ради УРСР надійшов лист 122 депутатів, у якому вони порушили питання про звільнення з-під арешту Степана Хмари, оскільки нині слідство в його справі завершено і матеріали передані для дальшого розгляду в суд.

Обговоривши цей лист, а також клопотання громадського адвоката С. Хмари народного депутата УРСР В. Бедя, Президія звернулася з проханням до Верховного суду УРСР розглянути це питання згідно з чинним законодавством.

На засіданні слухалися й інші питання. Серед них — про серйозні недоліки в організації підготовки робітничих кадрів у республіці, про лист голів постійних комісій Верховної Ради УРСР П. Віцяка, І. Ходоровського, В. Яворівського, І. Юхновського щодо підготовки комплексної програми захисту генофонду народу України та проведення республіканської наукової конференції з цих проблем.

На засіданні було заслухано звернення до Президії Верховної Ради УРСР від шахтарів і страйкуючих колективів вугільних шахт України.

Президія доручила Комісії Верховної Ради з базових галузей із залученням представників інших комісій і уряду постійно тримати в полі зору шахтарські проблеми, хід виконання домовленостей, оперативно інформувати Президію з усіх питань, що виникають.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Федерації незалежних профспілок України Верховній Раді УРСР і уряду республіки у зв'язку з різким погіршенням стану в економіці та соціальною незахищеністю населення при переході на ринкові відносини

Події останніх місяців показують, що криза в економіці поглиблюється. Катастрофічно скорочуються обсяги виробництва, люди залишаються без роботи, без засобів існування. Через нестачу сировини повністю або частково припинили роботу десятки підприємств легкої, хімічної, деревообробної, місцевої промисловості, паралізована торгівля. Простоюють будівельники, транспортники, служба побуту.

Велике занепокоєння викликають недостатньо продумані дії в здійсненні соціальної політики, прагнення державних структур вирішувати економічні проблеми за рахунок трудящих. Це чітко видно на прикладах збільшення різних податків, заморожування заробітної плати, спроби перейти до масової приватизації житла тощо.

Федерація незалежних профспілок України висловлює глибоку стурбованість неконтрольованим зростанням цін на товари споживання і побутові послуги, що поряд з інфляцією призводить до прогресуючого зниження рівня життя. Значною мірою це зумовлено маніпуляціями щодо цін союзного та республіканського урядів. Рішення в галузі ціноутворення приймаються раптово, розробка їх здійснюється в атмосфері секретності, без неодноразово обіцяного всенародного обговорення.

Поряд з цим не виконується постанова Верховної Ради УРСР «Про порядок введення в дію Закону Української РСР «Про ціни і ціноутворення», якою Раді Міністрів УРСР доручалося до 1 січня 1991 року розробити механізм соціального захисту населення і мінімального споживчого бюджету. Практично нічого не зроблено і щодо реалізації статті 9 Закону УРСР «Про економічну самостійність Української РСР», яка гарантує громадянам республіки прожитковий мінімум. Він досі офіційно не визначений, хоча профспілки України подавали свої розрахунки. Затримується прийняття ряду інших законів, які забезпечують правові гарантії громадян при переході до ринкової економіки.

У зв'язку з вищезазначеним Федерація незалежних профспілок України вважає за необхідне ще раз висловити свою позицію і вимагає від уряду республіки:

— негайно вжити заходів щодо стабілізації народного господарства, припинення масових простоїв підприємств, поліпшення становища на споживчому ринку за рахунок збільшення виробництва товарів народного споживання;

— ввести в республіці з урахуванням специфіки окремих регіонів і галузей гарантовану систему забезпечення населення продовольчими і непродовольчими товарами першої необхідності на рівні прожиткового мінімуму;

— розробити і внести в березні-квітні ц. р. на затвердження Верховної Ради УРСР пропозиції щодо розміру мінімального споживчого бюджету, виходячи з набору «споживчого кошика» за станом на початок 1991 року;

— забезпечити соціальний захист грошових доходів і вкладів громадян від інфляції, запровадити з 1 квітня поточного року індексацію заробітної плати, пенсій, стипендій і державних допомог, а також випереджуючу компенсацію втрат населенню при проведенні реформи цін та передбачити виплати з бюджету необхідних сум галузям, які не мають на це коштів;

— позитивно вирішити питання про звільнення населення від податку з продажу товарів народного споживання та надання послуг, що належать до складу мінімального «споживчого кошика»;

— не вилучати 50 відсотків залишків фондів економічного стимулювання з підприємств до позабюджетного фонду, враховуючи значно зрослі їх витрати на будівництво житла, утримання об'єктів соціально-культурної сфери, придбання обладнання, сировини за новими оптовими цінами і тарифами, а також оплату вимушених простоїв;

— встановити мінімальний розмір заробітної плати, виходячи з визначеного прожиткового мінімуму, не пізніше IV кварталу ц. р. підготувати і провести докорінну реформу заробітної плати, в основу якої покласти принцип гарантованого повноцінного відтворення робочої сили.

Федерація незалежних профспілок України звертається до Верховної Ради УРСР з проханням прискорити розробку і прийняття життєво важливих для трудящих законів, які забезпечать їм економічні, правові й соціальні гарантії, і заявляє про готовність зробити свій посильний внесок у цю справу.

Враховуючи, що підняті у відкритому листі питання є узагальненням вимог мільйонів трудящих, багатьох профспілкових організацій республіки, вважали б за необхідне поставити вимогу про одержання відповіді на це звернення через засоби масової інформації.

Указ Президента Союзу Радянських Соціалістичних Республік

Про компенсацію населенню втрат від знецінення заощаджень у зв'язку з одноразовим підвищенням роздрібних цін

З метою компенсації населенню втрат від знецінення заощаджень у зв'язку з одноразовим підвищенням роздрібних цін **постановляю:**

1. Прийняти пропозицію Кабінету міністрів СРСР і Держбанку СРСР про разову переоцінку коштів населення, які знаходяться у вкладах у Держбанку СРСР і Ощадному банку СРСР, а також поміщених у сертифікати Ощадного банку СРСР, державні казначейські зобов'язання СРСР та облігації Державної внутрішньої виграшної позики 1982 року. Виходячи з основних цільових напрямів використання населенням заощаджень і з урахуванням індексів цін по окремих видах товарів та послуг провести в разовому порядку збільшення розміру заощаджень на 40 процентів від залишку вкладів і номінальної вартості цінних паперів.

2. Компенсаційні виплати провадяться по всіх видах наявних вкладів виходячи з їх залишку на 1 березня 1991 р. в порядку, який визначається Держбанком СРСР і Ощадним банком СРСР.

На суму компенсаційних виплат до 200 карбованців включно збільшуються залишки вкладів з правом використання цих сум після 1 липня 1991 р. Суми переоцінки вкладів, які перевищують 200 карбованців, зараховуються на спеціальні рахунки з правом використання цих коштів вкладниками після закінчення трьох років. По коштах на спеціальних рахунках доход виплачується виходячи з діючої ставки 7 процентів річних.

3. Держбанку СРСР і Ощадному банку СРСР визначити порядок використання громадянами в окремих випадках до закінчення трирічного строку коштів, зарахованих на спеціальні рахунки, для оплати безготівковим шляхом дорогих товарів і придбання житла.

4. Компенсаційні виплати громадянам по сертифікатах Ощадного банку СРСР і державних казначейських зобов'язаннях СРСР, придбаних до 1 березня 1991 р., провадити після закінчення строку, на який вони продані, або після 1 березня 1994 р.

5. Міністерству фінансів СРСР, Держбанку СРСР і Ощадному банку СРСР визначити порядок:

продажу і купівлі облігацій Державної внутрішньої виграшної позики 1982 року з урахуванням збільшення їх номінальної вартості на 40 процентів;

виплати в 1993 році компенсації власникам облігацій державних цільових безпроцентних позик 1990 року в разі відмови власника облігації від одержання товару.

6. Скасувати обмеження видачі готівки з вкладів громадян, встановлене Указом Президента СРСР від 22 січня 1991 р. «Про припинення приймання до платежу грошових знаків Держбанку СРСР вартістю 50 і 100 карбованців зразка 1961 року і обмеження видачі готівки з вкладів громадян».

Президент Союзу Радянських Соціалістичних Республік
М. ГОРБАЧОВ.

Москва, Кремль 22 березня 1991 р.

Указ Президента Союзу Радянських Соціалістичних Республік

Про запровадження тимчасового порядку стягнення податків з підприємств, об'єднань, організацій і громадян

У зв'язку з реформою роздрібних цін і на вилучення із статей 4 і 21 Закону СРСР від 14 червня 1990 року «Про податки з підприємств, об'єднань та організацій», пункту 7 постанови Верховної Ради СРСР від 14 червня 1990 року про порядок введення в дію названого Закону, статей 4, 8, 14, 17 і 20 Закону СРСР від 23 квітня 1990 року «Про прибутковий податок з громадян СРСР, іноземних громадян і осіб без громадянства», статей 1 і 2 Закону СРСР від 23 квітня 1990 року «Про поетапне скасування податку на неодружених, одиноких і малосімейних громадян СРСР», до внесення Верховною Радою СРСР змін до зазначених законодавчих актів, **постановляю:**

1. Знизити граничну ставку податку на прибуток з підприємств, об'єднань і організацій з 45 процентів до 35 процентів оподатковуваного прибутку із зарахуванням суми податку в розмірі 17 процентів у союзний бюджет і 18 процентів — у республіканські та місцеві бюджети, крім тих випадків, коли відповідно до чинного законодавства СРСР податок на прибуток повністю надходить у місцеві бюджети.

2. Збільшити до 480 карбованців граничний рівень середньомісячної заробітної плати працівників, зайнятих в основній діяльності підприємств, у частині, що відноситься на собівартість продукції (робіт, послуг) при визначенні оподатковуваного прибутку в 1991 році.

3. При обчисленні колгоспами, в тому числі рибальськими, податку на фонд оплати праці колгоспників неоподатковуваний розмір цього фонду обчислювати виходячи з 160 карбованців на місяць у розрахунку на одного працюючого в господарстві колгоспника.

4. Встановити, що заробітна плата та інші види грошової винагороди робітників, службовців і прирівняних до них за оподаткуванням громадян у розмірі до 160 карбованців на місяць, одержувані за місцем їх основної роботи (служби, навчання), не підлягають оподаткуванню прибутковим податком.

5. Встановити таку шкалу ставок прибуткового податку із заробітків робітників, службовців і прирівняних до них за оподаткуванням громадян:

Розмір місячного доходу	Сума податку
від 161 до 1000 крб.	13 проц. з суми, яка перевищує 160 крб.
від 1001 до 1500 крб.	109 крб. 20 коп. плюс 30 проц. з суми, яка перевищує 1000 крб.
від 1501 до 2000 крб.	259 крб. 20 коп. плюс 35 проц. з суми, яка перевищує 1500 крб.
від 2001 до 2500 крб.	434 крб. 20 коп. плюс 40 проц. з суми, яка перевищує 2000 крб.
від 2501 до 3000 крб.	634 крб. 20 коп. плюс 45 проц. з суми, яка перевищує 2500 крб.
від 3001 крб. і вище.	859 крб. 20 коп. плюс 50 проц. з суми, яка перевищує 3000 крб.

6. Прибутковий податок з доходів, одержуваних громадянами від виконання разових робіт та інших виплат за роботи, здійснювані на основі договорів підряду та інших договорів цивільно-правового характеру (крім сум авторської винагороди), стягується в таких розмірах:

Розмір місячного доходу	Сума податку
від 5 до 10 крб.	2 проц. з суми доходу
від 11 до 30 крб.	0 крб. 20 коп. плюс 4 проц. з суми, яка перевищує 10 крб.
від 31 до 50 крб.	1 крб. 00 коп. плюс 5 проц. з суми, яка перевищує 30 крб.
від 51 до 100 крб.	2 крб. 00 коп. плюс 8 проц. з суми, яка перевищує 50 крб.
від 101 до 500 крб.	6 крб. 00 коп. плюс 12,5 проц. з суми, яка перевищує 100 крб.
від 501 до 1000 крб.	26 крб. 00 коп. плюс 13 проц. з суми, що перевищує 500 крб.
від 1001 крб. і вище	за ставками, вказаними у статті 5 цього Указу

7. Прибутковий податок з сум авторських винагород за створення видання, виконання або інше використання творів науки, літератури і мистецтва, а також з сум винагород авторів відкриттів, винаходів і промислових зразків (крім спадкоємців авторів) стягується в таких розмірах:

Розмір річного доходу	Сума податку
до 120 карбованців	2 проценти з суми доходу
від 121 до 360 крб.	2 крб. 40 коп. плюс 4 проц. з суми, що перевищує 120 крб.
від 361 до 600 крб.	12 крб. 00 коп. плюс 5 проц. з суми, що перевищує 360 крб.
від 601 до 1200 крб.	24 крб. 00 коп. плюс 8 проц. з суми, що перевищує 600 крб.
від 1201 до 4320 крб.	72 крб. 00 коп. плюс 12,5 проц. з суми, що перевищує 1200 крб.
від 4321 до 12000 крб	312 крб. 00 коп. плюс 13 проц. з суми, що перевищує 4320 крб.
від 12001 до 18000 крб.	1310 крб. 40 коп. плюс 30 проц. з суми, що перевищує 12000 крб.
від 18001 до 24000 крб.	3110 крб. 40 коп. плюс 35 проц. з суми, що перевищує 18000 крб.
від 24001 до 30000 крб.	5210 крб. 40 коп. плюс 40 проц. з суми, що перевищує 24000 крб.
від 30001 до 36000 крб.	7610 крб. 40 коп. плюс 45 проц. з суми, що перевищує 30000 крб.
від 36001 крб. і вище	10310 крб. 40 коп. плюс 50 проц. з суми, що перевищує 36000 крб.

8. Прибутковий податок з доходів від індивідуальної трудової діяльності та інших доходів громадян, крім перелічених у статтях 5—7 цього Указу, стягується в таких розмірах:

Розмір річного доходу	Сума податку
до 4320 крб.	в розмірі, який дорівнює сумі податку, сплачуваного за відповідну кількість місяців робітниками і службовцями за ставками статті 5 цього Указу в разі відсутності місця основної роботи або за ставками статті 6 цього Указу в разі, якщо є місце основної роботи
від 4321 до 12000 крб.	312 крб. 00 коп. плюс 13 проц. з суми, що перевищує 4320 крб.
від 12001 до 18000 крб.	1310 крб. 40 коп. плюс 30 проц. з суми, що перевищує 12000 крб.
від 18001 до 24000 крб.	3110 крб. 40 коп. плюс 35 проц. з суми, що перевищує 18000 крб.
від 24001 до 30000 крб.	5210 крб. 40 коп. плюс 40 проц. з суми, що перевищує 24000 крб.
від 30001 до 36000 крб.	7610 крб. 40 коп. плюс 45 проц. з суми, що перевищує 30000 крб.
від 36001 крб. і вище	10310 крб. 40 коп. плюс 50 проц. з суми, що перевищує 36000 крб.

(Закінчення на 4-й стор.).

Обережно — провокація!

ДЕПУТАТИ ОБРАЗИЛИСЯ

На п'ятій сесії обласної Ради народних депутатів 21 скликання голова обласної Ради В. Лісовенко зачитав документ, який опублікувала львівська газета «Незалежність».

«РІШЕННЯ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ВІД 2 ВЕРЕСНЯ 1990 РОКУ № 27.

Враховуючи напружену політичну ситуацію в Чернігівській області та м. Чернігові, йдучи назустріч численним побажанням і вимогам трудящих, президії Чернігівської обласної та міської Рад народних депутатів

ВИРІШИЛИ:

1. Тимчасово припинити на території Чернігівської області та м. Чернігова дію Конституції УРСР.

2. Заборонити діяльність будь-яких політизованих організацій, окрім КПРС та ВЛКСМ.

3. Правоохоронним органам провести негайно арешти активістів націоналістично-фашистських організацій (Рух, ТУМ, УРП, СНУМ та інші), згідно списків, підготовлених обласним управлінням КДБ.

4. Рішення не підлягає широкому розголосу і спрямоване виключно для службового користування.

5. Рішення набирає чинності з 23 вересня 1990 року.

Заступник голови Чернігівської обласної Ради народних депутатів В. Ковальов.

Заступник голови Чернігівської міської Ради народних депутатів В. Косих».

Наведене передрукували й деякі інші незалежні газети, зокрема, «Комсомольская правда».

В. Лісовенко назвав це фальшивкою й оцінив подібні дії як провокаційні, що ображають честь і гідність народних обранців Чернігівщини. Депутат обласної Ради, редактор багатотиражки «Приборостроитель» Жанна Лозанюк прокоментувала цю публікацію як гостру політичну сатиру. Але більшість обласної Ради на сесії проголосувала за те, щоб винних за публікацію неіснуючого рішення було притягнуто до кримінальної відповідальності.

Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Чернігів.

Телеграфним рядком із Запоріжжя

МАРТЕНИ ГОЛОДУЮТЬ

Мартенівські печі «Запоріжсталі» та електродугові печі «Дніпроспецсталі» з дня на день можуть зупинитися: їм катастрофічно бракує металобрухту.

ЛИМОНАРІЙ — У КОЛГОСПІ

Вирощувати власні лимони розпочали в колгоспі «Шлях Леніна» Мелітопольського району. Для цього збудовано спеціальну теплицю. Дерева вже почали плодоносити.

СПЕЦОСОБАМ — СПЕЦКОТЕЛЬНЮ!

По-різному сприймають у Гуляйполі новину: котеджі, де живуть директор міськторгу, начальник будівельної організації та інші достойні особи, передбачено підключити до спецкотельні. І це тоді, коли жителі всіх прилеглих вулиць змушені задовольнятися пічним опаленням та двома тоннами вугілля на рік.

ДЖУНА ЇДЕ, ГОТУЙТЕ ГАМАНЦІ!

Наприкінці травня до міста металургів планується приїзд Джуни Давіташвілі, яка проведе практичні навчання за методом безконтактного оздоровчого масажу. Шестиденний курс для однієї особи коштує 350 карбованців.

АВТОГРАФИ НЕВІДОМОГО

Майже всі двері кабінетів редакції газети «Индустриальное Запорожье» виявилися одного ранку обписаними фломастерами. Невідомий автор у такий спосіб відвів душу, провідмінювавши в усіх відмінках прізвище одного журналіста, який, очевидно, влаштовує не всіх своїх читачів яскравою статей, спрямованих проти «екстремістів» та «новоявлених демократів». Але навіщо ж двері псувати!

ВБИЛИ ХЛОПЧИКА

Знову обласний центр сколихнув дикий злочин: серед білого дня на даху одного з будинків у Жовтневому районі вбито восьмирічного хлопчика Олексія К. Убивцю розшукують. Тим часом обласна преса опублікувала фото трьох особливо небезпечних злочинців Педченка, Посітка, Боговина, які втекли з виправно-трудової колонії суворого режиму.

Олександр МИХАЙЛЮТА, власний кореспондент «Голосу України».

Про запровадження тимчасового порядку стягнення податків з підприємств, об'єднань, організацій і громадян

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

9. Підвищити до 1000 карбованців на рік неоподатковуваний розмір сум матеріальної допомоги, передбаченої підпунктом «т» пункту 1 статті 3 Закону СРСР «Про прибутковий податок з громадян СРСР, іноземних громадян і осіб без громадянства».

10. Встановити, що податок на неодружених, одиноких і малосімейних громадян СРСР з заробітків робітників, службовців і прирівняних до них за оподаткуванням громадян у розмірі до 160 карбованців на місяць включно не стягується, а з заробітків, що перевищують 160 карбованців на місяць, стягується в таких розмірах:

Розмір річного доходу	Сума податку
від 161 до 200 крб.	5 проц. з суми, що перевищує 160 крб.
від 201 крб. і вище	2 крб. плюс 6 проц. з суми, що перевищує 200 крб.

11. Цей Указ вводиться в дію з 1 квітня 1991 року з урахуванням таких положень:

а) щодо податку на прибуток підприємств, об'єднань і організацій — починаючи з прибутку, одержаного за другий квартал;

б) щодо податку на фонд оплати праці колгоспників — починаючи з розрахунків за другий квартал;

в) щодо прибуткового податку з громадян і податку на неодружених, одиноких і малосімейних громадян СРСР:

по заробітній платі та інших грошових і натуральних винагородах і виплатах, пов'язаних з виконанням трудових обов'язків, — починаючи з виплат за роботи, здійснювані з 1 квітня 1991 року;

по інших доходах громадян — починаючи з доходів, одержаних у 1991 році.

Президент Союзу Радянських Соціалістичних Республік
М. ГОРБАЧОВ.

Москва, Кремль
22 березня 1991 р.

ЗВЕРНЕННЯ
БЛАЖЕННІЙШОГО МИТРОПОЛИТА КИЇВСЬКОГО І ВСІЄЇ УКРАЇНИ ФІЛАРЕТА

Дорогі браття і сестри!

Щороку, у березневу провесінь, як символ природного пробудження і національного духовного ствердження ми зустрічаємо святі Тарасові дні.

На вселюдський свічник шанування великого вісника правди і свободи наша Українська Православна Церква підносить і свою свічку вдячної пам'яті.

Сьогодні, в гірку часину випробування нашої святої православної віри, національної свідомості та народної мудрості, ми ще тісніше і уважніше маємо дослухатися правдивого Шевченкового слова.

Великий Кобзар, поклавши основи національного відродження українського народу, сформулював мудру формулу братерського співжиття всіх слов'янських народів під десницею Всемилостивого Бога

А всім нам вкупі на землі Єдиномисліє подай, І братолюбіє пошли.

Саме єднатися заповідав нам Шевченко-людинолюбець, той, чия і поезія, і проза, і художня творчість надихалася і просвітлювалася вірою в Господа Ісуса Христа. Духовним хлібом була для нього Біблія, а спів церковний — солодким трунком. Отож, у ці дорогі серцю пам'ятні дні, брати і сестри, давайте дошукувати шляхів нашого вселюдського єднання.

Віруючі ж Української Православної Церкви підтримують благодійний захід — проведення 30 березня 1991 р. всеукраїнського суботника на відзначення 130-річчя з дня смерті та перезахоронення на Чернечій горі у Каневі Тараса Шевченка і закликають усіх взяти у ньому участь.

Приєднуйтеся до святого церковного лона і ми всі вкупі будемо молитися і працювати.

**Борітеся — поборете,
Вам Бог помагає.
За вас правда, за вас слава,
І воля святая.**

МИТРОПОЛИТ КИЇВСЬКИЙ І ВСІЄЇ УКРАЇНИ ФІЛАРЕТ

Зверніть увагу

ЩО ВОНА МОЖЕ

Київська федерація ділових жінок провела у Палаці «Україна» презентацію Першого міжнародного благодійного фестивалю. Сам фестиваль намічено провести восени цього року. Його девіз: «Що може жінка?»

ВОНИ ЩЕ Й ЖІНКИ...

Хочете бути гарною, отримати консультацію, як зберегти шкіру, зробити красиву зачіску і дізнатися ще про багато маленьких секретів, які допоможуть вам стати привабливішою? Представниці слабкої статі в Миколаєві можуть отримати відповіді на ці пекучі запитання в центральному міському салоні «Чарівниця». І допомогу досвідчених косметологів, перукарів, модельєрів. Навесні у салоні особливо багатолюдно. Поспішають в «Чарівницю» жінки будь-якого віку, що втомилися від зими й безкінечних турбот, поспішають розгладити зморшки, змінити зачіску, відпочити. Та й чого гріха таїти: просто згадати, що вони ще й жінки...

На знімках:

з модними зачісками можна ознайомитися в демонстраційному залі салону;

потрапити до перукарки Світлани Сірош — неабияка вдача.

Фото Укрінформ.

— **Олександре Петровичу, ми зупинилися на тім, що енергетика України та й усього світу могла б переорієнтуватись на твердий газ. Це дуже складно?**

— Судіть самі. Клатратам властивий відносно невеликий тиск (20—40 атмосфер при температурах від +5 до +15 градусів), що робить їх подібними до пропан-бутанової суміші, якої так не вистачає для газопостачання сіл. Тимчасом клатрати можна транспортувати в цистернах, розрахованих на вищеказаний тиск. Теплота спалювання клатратів — як у звичайних дров, до 2 тисяч кілокалорій на кілограм проти 11 тисяч кілокалорій на кілограм у пропан-бутанів. Але при розкладі клатратів отримуємо газ з теплотою спалювання 12 тисяч кілокалорій на кілограм. Отже, варто робити клатрати з газу. Україна, окрім магістральних газопроводів та клатратних родовищ, має 80—100 невикористаних Газпромом так званих малодебітних свердловин, де запаси вільного газу становлять 100—150 мільярдів кубометрів. Цього досить для побутового газопостачання села на 25—30 років.

— **Отже, ви маєте ідею чисто ужиткового використання клатратів?**

— Так, і все морочу голову цією ідеєю президентові Академії Б. Патону. Літ десять тому я вивчав можливості газифікації південноукраїнських сіл. Їм без газу — погибель. Люди тікають, народжуваність на нулі, бо газ є тільки для кухні, а для ванни й для опалення — нема. Уявіть, сім'я має котедж на 200 квадратних метрів, а взимку всі туляться в одній кімнаті, бо топити нічим. Топлять — цеглою!

Сенсація

2. ЛЬОДОВІ ДРОВА

— **Як це?**

— Беруть цеглину, вмочують її в крадену солярку, і горить. Але як газифікувати такі простори? Звичним трубопровідним способом — невигідно. Була навіть ідея — для зимового опалення сіл використовувати «провальну» електроенергію АЕС...

— **А що то таке?**

— Нічна продукція станцій. Якось ми цілих сім років віддавали її в Румунію, заради чого Чаушеску перевів цілі галузі на нічні зміни, ми за це не брали ні копійки, мабуть, соромно було... Це я вам ілюструю гостроту ситуації. Так ось, хотіли ту «провальну» енергію перекинути на наші села, але це теж виявилось надто дорого. Тому пропонується: робити по селах автономні газопровідні мережі, встановлювати там цистерни й розвозити туди газ у вигляді клатрату.

— **А чим це відрізнятиметься від того, що практикується нині, коли рідкий пропан-бутан розвозять по селах у балонах?**

— По-перше, безпечністю, бо клатрати при аваріях автоцистерн не вибухають. Крім того, самого газу у нас вже нема, пустили за вітром. У США є енергетична поліція, що слідкує, аби нафтовики не спалювали попутний газ

— або від... ку, або з... нафтовий... спалюємо,... на побутов... мільйонів... ну по Сок... Україні н... 5 мільйон...

— **Але... пропонуєт... ші...**

— Гро... сільський... зуміє, що... трібніший... коштувал... сім'ї не т... ніх цін. ... ми це н... ростуть... сьогодні... чить — об... програма... му етапі... жавного...

— **Гар... над цим... б почали...**

— Тех... но вище,...

(Закінчення. Початок у номері від 23 березня)

ЧИ...

На міжн... продукції... ництва, що п... «Музична У... контракти на... нальної класи... ких країн. Пр... зустрічі кері... України» з ж...

Микола Л... видавництва,... но значно р... з закордонн... зультаті оде... за виконання... те викликає з... ровий голод... на 1989 рік «... виділили 800... 1990-й — 64... вдвічі менше...

Щопр... ся одна... Бельгії, запр... рити в себе... видавництво... ною мірою... ща.

А як же... меться попи... дукцію в м... Тут справи... чу паперу...

Це — н... софська ф... проблем... пере... завдання д... кожній род... стояти само... печеним,... валідам,... м'ям тощо... не приверн...

«ІН... ДОПО... ХЕ...

РОВНО... женерно-ко... ції, створе... підприємст... Його пер... медичні пр... дицийного... да» та «М... ший лікує... пунктури,... рачер... гий —... медицині... травм і пев... так і у ве... легкими і... ладами мож... в домашніх...

«Інтеграл... кож комп'к... комплекси...

Сергій... власни... «Голос...

асового
датків
нань,
дян

ати, що пода-
жених, одино-
ивних грома-
робітків і прирів-
а оподаткуван-
у розмірі до
на місяць
стягується, а з
перевищують
на місяць,
ких розмірах:
перевищує
з суми, що
дян і податку
одиноких і
громадян
платі та ін-
натуральних
виплатах, по-
онанням тру-
— починаю-
роботи, здій-
ття 1991 ро-
оходах грома-
и з доходів,
991 році.
Радянських
Республік
ОРБАЧОВ.

ЗВЕРНЕННЯ

БЛАЖЕННІЙШОГО МИТРОПОЛИТА КИЇВСЬКОГО І ВСІЄЇ УКРАЇНИ ФІЛАРЕТА

Дорогі браття і сестри!

Щороку, у березневу провесінь, як символ природного пробудження і національного духовного ствердження ми зустрічаємо святі Тарасові дні.

На вселюдський свічник шанування великого вісника правди і свободи наша Українська Православна Церква підносить і свою свічку вдячної пам'яті.

Сьогодні, в гірку часину випробування нашої святої православної віри, національної свідомості та народної мудрості, ми ще тісніше і уважніше маємо дослухатися правдивого Шевченкового слова.

Великий Кобзар, поклавши основи національного відродження українського народу, сформулював мудру формулу братерського співжиття всіх слов'янських народів під десницею Всемилостивого Бога

А всім нам вкупі на землі
Єдиномислє подай,
І братолюбіє пошли.

Саме єднатися заповідав нам Шевченко-людинолюбець, той, чия і поезія, і проза, і художня творчість надихалася і просвітлювалася вірою в Господа Ісуса Христа. Духовним хлібом була для нього Біблія, а спів церковний — солодким трунком. Отож, у ці дорогі серцю пам'ятні дні, брати і сестри, давайте дошукувати шляхів нашого вселюдського єднання.

Віруючі ж Української Православної Церкви підтримують благодійний захід — проведення 30 березня 1991 р. всеукраїнського суботника на відзначення 130-річчя з дня смерті та перезахоронення на Чернечій горі у Каневі Тараса Шевченка і закликають усіх взяти у ньому участь.

Приєднуйтеся до святого церковного лона і ми всі вкупі будемо молитися і працювати.

Борітеся — поборете,
Вам Бог помагає.
За вас правда, за вас слава,
І воля святая.

МИТРОПОЛИТ КИЇВСЬКИЙ І ВСІЄЇ УКРАЇНИ ФІЛАРЕТ

Тільки факт

ЧИ ВСЕ — ЯК ПО НОТАХ?

На міжнародній виставці продукції музичних видавництв, що проходила у ФРН, «Музична Україна» уклала контракти на друкування національної класики для європейських країн. Про це і йшлося на зустрічі керівників «Музичної України» з журналістами.

Микола Линник, директор видавництва, зазначив, що воно значно розширило зв'язки з закордонним світом. У результаті одержуватиме валюту за виконання замовлень. Проте викликає занепокоєння паперовий голод. Зверніть увагу: на 1989 рік «Музичній Україні» виділили 800 тонн паперу, на 1990-й — 640 тонн. Нині — вдвічі менше.

Щопр[illegible] допо[illegible] взялася одна [illegible]країн[illegible] громад Бельгії, запропонувавши створити в себе спільне музичне видавництво. Що ж, це певною мірою вихід із становища.

А як же тоді задовольнятиметься попит на музичну продукцію в межах республіки? Тут справи гірші. Через нестачу паперу скорочується випуск нот, партитур, пісенних збірників. То, може, варто закуповувати папір за кордоном?

— Не варто, — відповідає Микола Линник. — Одна тонна паперу там коштує 1,3 тисячі доларів. Тому краще використовувати валюту на закупівлю сучасної оргтехніки.

Взагалі ж на музичну літературу виділяється 0,7 відсотка паперу від усього запланованого на книгодрукування.

І ще одне: за ринкових відносин собівартість видань і посередницькі послуги за продаж підвищаться. Як наслідок — у десятки разів підскочать ціни готової продукції. Чи по кишені вона будем нам?

Ось чому видавництво запропонувало створити в себе спеціалізований магазин, щоб не витрачати кошти на посередників і в такий спосіб загальмувати зростання цін. Сподіваємося, що все буде гаразд. А саме: пропагуючи свою музику за кордоном, поспиятимемо, щоб вона не була недоступною в себе вдома.

Володимир ТЕТЕРУК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Наші мандрівки

БАЛЬЗА

«...о другій з половиною ночі дістався я д
місцевий городничий приїхав у своїй коля
четвериком, і застав мене за філіжанкою к
колишній гвардійський офіцер, висловив
приводу того, що я так поспішаю — його д
щоб я у них поснідав, але це було відкладе
ротного приїзду».

Оноре де Бальзак. 11—12 ве

На станції мене чомусь ніхто не зустрічав, якщо не брати до уваги місцевого лінгвіста, котрий на вишуканому есперанто гукав у порожнечу: «Жлабы-ы! Трам-тарарам...»

Вранці, після кухля хлорованої води, я рушив шляхами Бальзака. За кілька годин розвідав розташування близько десяти, замаскованих під їдальні, точок, де специфічні джентльмени на тому ж таки есперанто лаяли владу. У довжелезних чергах за дефіцитом панувала вишукана стилістика барахолки. Особливою агресивністю відзначалися циганки, котрі тут же приторговували цигарками. Віддавши трояка за прилуцький «Експрес», я розжився ще й на пікантну подробицю з життя регіону. Влада видала на-гора оригінальну модель виходу з товарної кризи. Згідно з отриманими картками, житель Ровенщини може придбати: трусів — 1 шт. на рік, взуття — 1 пара на три роки, сорочок — 1 шт. на два роки, сірників — 3 коробки на місяць. Лозунг «Хочеш жить — умей вертеться!» засяяв свіжими барвами. Ще один витвір місцевих оригіналів: три роки тому, ймовірно, бажаючи тримати перед у повальній монументофобії, лік-

відували пам
Григоровичу.
хітнім парку
десятка дере
вок, лишила
споруда гром
ту, справити
зможе хіба
нований «чор
Загалом же
пактне й до
місто. Крім ч
ків» та ресто
пам'яток. На
мок, зведени
лем Острозьк
ті, потім пе
проектом фр
котрий застос
ську систему
фортечний рі
новода тоді
20 літ тому
мов сльоза
прямокутна
перетворила
дючий канал
ківщині. Бал
від психіатрі
що з головою
лишнього м
можливо, хто
римав грубу
Що там,
Авжеж, булі
поверховому
ти палацу кн
ських. Багат
розких, Збаг
польських...
пожерла вій

Зверніть увагу

ЩО ВОНА МОЖЕ

Київська федерація ділових жінок провела у Палаці «Україна» презентацію Першого міжнародного благодійного фестивалю. Сам фестиваль намічено провести восени цього року. Його девіз: «Що може жінка?»

Це — не умоглядно-філософська фраза, а конкретні пробл[illegible] сьогодення. Адже пере[illegible]очим рух[illegible]тоїть завдання допомогти вистояти кожній родині, допомогти вистояти самотнім, малозабезпеченим, пенсіонерам, інвалідам, багатодітним сім'ям тощо. Федерація прагне привернути до цих проблем, як бачимо, увагу світової громадськості.

Федерація ділових жінок створена при Київському фонді милосердя і здоров'я наприкінці минулого року й за короткий час встигла здійснити ряд благодійних акцій.

Анатолій САВЧУК.

ни ще й жінки...

ете бути гарною, отримати консуль-
зберегти шкіру, зробити краси-
ску і дізнатися ще про багато ма-
секретів, які допоможуть вам
привабливішою? Представниці
статі в Миколаєві можуть отри-
дповіді на ці пекучі запитання в
льному міському салоні «Чарівни-
допомогу досвідчених косметоло-
укарів, модельєрів. Навесні у
особливо багатолюдно. Поспіша-
«Чарівницю» жінки будь-якого ві-
втомилися від зими й безкінечних
поспішають розгладити зморщ-
нити зачіску, відпочити. Та й чо-
а таїти: просто згадати, що вони
жінки...
нимках:
дними зачісками можна ознайоми-
демонстраційному залі салону;
апити до перукарки Світлани Сі-
неабияка вдача.

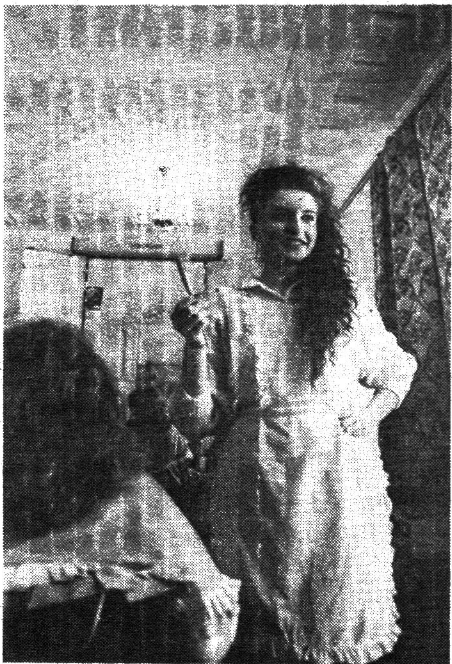

Фото Укрінформ.

«ІНТЕГРАЛ» ДОПОМАГАЄ ХВОРИМ

РОВНО. Тут, на базі інженерно-комерційної асоціації, створено мале державне підприємство «Інтеграл». Його перша продукція — медичні прилади для нетрадиційного лікування «Еллада» та «Магнітайзер». Перший лікує через точки акупунктури, нагріваючи їх інфрачер[illegible] промін[illegible] другий — [illegible]користов[illegible] як у медицині (для лікування травм і певних захворювань), так і у ветеринарії. Цими легкими і компактними приладами можна користуватися в домашніх умовах.

«Інтеграл» виготовляє також комп'ютери «Сіріус» та комплекси для шкіл.

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент «Голосу України».

А ЩО, ІДЕЯ ЗОВСІМ

Економіка

Дефіцитів у нас, хоч гребло гати, але чи не «найдраматичніший» — дефіцит розумних, оригінальних ідей.

Тож коли на коркунпкт зателефонував якийсь товариш, пояснивши, що «є ідея», я того ж дня призначив зустріч. Прийшов Олександр Миколайович Орищенко. Економіст, щойно закінчив аспірантуру і працює над дисертацією. Член міської асоціації молодих учених.

— Я про те, що сьогодні в усіх на язиці, — сказав О. Орищенко, — про підвищення роздрібних цін. Маю власний варіант соціального захисту населення. За узагальненими підрахунками, в кишенях, на ощадкнижках, у схованках нагромаджено майже 600 мільярдів карбованців, а товарів і послуг від сили на 150—200 мільярдів. І якщо немає змоги швидко збільшити виробництво, то й залишається начебто тільки одне — підвищувати ціни.

При цьому, на думку Олександра Миколайовича, «забувають» про структуру розподілу грошей у населення. Що в одних їх кури не клюють, а в інших — як кіт наплакав. Тож придбати необхідні товари за новими цінами матимуть змогу далеко не всі. А чому ж вигравати повинен той, хто «підприємливим» та «винахідливим» став раніше, можливо, всупереч «нормам» нашого суспільства?

Відтак О. Орищенко вважає, що необхідно починати з вилучення
сів. Ввести
червінці, кар
завгодно інш
за еквівалент
десяти чи й
міняти все д
— за п'ять
вати тільки
лютою. Зажа
но, декларац
прибутків. По
зрештою, вже
деяких країна
ли заплутані
сових пробле
протиріч.
Олександр
пропонує не
компенсацій,
до справді
син, запровад

трати з газу.
магістраль-
за клатрат-
має 80—100
Газпромом
малодебітних
запаси віль-
вивать 100—
кубометрів.
побутового
села на 25—

маєте ідею
використ-
?
се морочу го-
президент-
Патону. Літ
вивчав мож-
ії південно-
Їм без газу
тікають,
нулі, бо
кухні, а для
пенсіонера —
сім'я має ко-
ких арабських мет-
туляться в
топити ні-
щеглою!

Сенсація

2. ЛЬОДОВІ ДРОВА

— Як це?

— Беруть цеглину, вмочують її в крадену солярку, і горить. Але як газифікувати такі простори? Звичним трубопровідним способом — невигідно. Була навіть ідея — для зимового опалення сіл використовувати «провальну» електроенергію АЕС...

— А що то таке?

— Нічна продукція станцій. Якось ми цілих сім років віддавали її в Румунію, заради чого Чаушеску перевів цілі галузі на нічні зміни, ми за це не брали ні копійки, мабуть, соромно було... Це я вам ілюструю гостроту ситуації. Так ось, хотіли ту «провальну» енергію перекинути на наші села, але це теж виявилось надто дорого. Тому пропонується: робити по селах автономні газопровідні мережі, встановлювати там цистерни й розвозити туди газ у вигляді клатрату.

— А чим це відрізнятиметься від того, що практикується нині, коли рідкий пропан-бутан розвозять по селах у балонах?

— По-перше, безпечністю, бо клатрати при аваріях автоцистерн не вибухають. Крім того, самого газу у нас вже нема, пустили за вітром. У США є енергетична політика, що слідкує, аби нафтовики не спалювали попутний газ — або віддавали на переробку, або закачували назад у нафтовий пласт. Ми ж — спалюємо, а тому й маємо на побутові потреби всього 6 мільйонів тонн пропан-бутану по Союзу, — а самій лиш Україні на це треба щороку 5 мільйонів тонн...

— Але ж на те, що ви пропонуєте, теж потрібні гроші...

— Гроші дав би той же сільський дядько, бо він розуміє, що газ для нього потрібніший, аніж штани, а й коштувало б це для однієї сім'ї не так дорого за нинішніх цін. Інша річ, що поки ми це налагодим, ціни виростуть утроє, отже, брати сьогодні з дядька гроші, значить — обманути його. Ні, програма вимагає на першому етапі безпроцентного державного кредиту.

— Гаразд, нехай держава над цим подумає. А з чого б почали ви?

— Технологія, як показано вище, ідіотськи проста! Виробляти клатрати, скажімо, взимку, коли ми якраз маємо пік газопостачання, можна взагалі без енергетичних затрат, користуючись тільки тим, що надворі холодно... У 1988 — 1990 роках я робив доповіді у відділенні нафтохімії, Інституті геології, відділенні наук про Землю АН УРСР. За ініціативою відділення інформації Академії наук спеціально для розробки питань використання й пошуків клатратів створено спеціальне підприємство — «Консультингбюро Клименко і К°».

— Тобто, якщо хтось зацікавиться...

— Будь ласка. Адреса у Києві — Володимирська, 54. Я, Клименко Олександр Петрович, — президент тієї фірми. Ще додам: нині створюється промислова експериментальна установка для утворення і використання клатратів.

Вів розмову
Віталій ЖЕЖЕРА.

Симптоми

Зіграно матчі третього туру чемпіонату СРСР з футболу у вищій лізі: ЦСКА — «Локомотив» — 5:1, «Дніпро» — «Металург» — 1:0 (гол забив Сон), «Чорноморець» — «Динамо» (Москва) — 3:0 (Зінич, Щербаков — два), «Шахтар» — «Пахтакор» — 2:1 (у господарів — Петров і Щербаков), «Металіст» — «Арарат» — 0:1, «Торпедо» — «Спартак» (Владикавказ) — 1:1, «Спартак» (Москва) — «Памір» — 1:0, «Динамо» (Мінськ) — «Динамо» (Київ) — 2:2 (у киян відзначився Саленко, ще один м'яч у власні ворота забив мінчанин Яхимович).

	В	Н	П	М	О
ЦСКА	3	0	0	11—2	6
Арарат	3	0	1	3—2	6
Шахтар	2	2	0	5—2	6
Дніпро	2	1	0	3—1	5
Спартак М.	2	0	1	4—3	4
Чорноморець	1	2	0	4—1	4
Торпедо	1	1	1	5—4	3
Динамо Мн.	1	1	1	4—3	3
Металург	1	0	2	2—3	2
Металіст	1	0	2	1—5	2
Динамо К.	0	2	1	3—5	2
Спартак В.					
Памір					
Пахтакор					
Динамо М.					
Локомотив					

Зберіг місце
трійці «Шахта
стилі одесити
бронзовим пр
нього чемпіон
продемонстру
рець», і резул
гато приємн
прихильникам

Поєдинок у
ку, від якого
безкомпроміс
жаль, був сі
Все йшло до
лише під зав
мога прийшла

А от матч у
задовольнив с
віших шанува
Кияни випуст
вугра з рук. У
їхня перевага
була абсолют
перерви внаслід

Голос України

Тільки факт

СЕ — ЯК ПО НОТАХ?

одній виставці ичних видав- ходила у ФРН, аїна» уклала укування націо- для європейсь- це і йшлося на ків «Музичної налістами.

ник, директор значив, що во- ширило зв'язки світом. У ре- ватиме валюту амовлень. Про- покоєння папе- Зверніть увагу: зичній Україні» нн паперу, на тонн. Нині —

по и взяла- інс громад онувавши ство- пільне музичне що ж, це пев- хід із станови-

задовольняти- музичну про- х республіки? і. Через неста- рочується ви-

пуск нот, партитур, пісенних збірників. То, може, варто закуповувати папір за кордоном?

— Не варто, — відповідає Микола Линник. — Одна тонна паперу там коштує 1,3 тисячі доларів. Тому краще використовувати валюту на закупівлю сучасної оргтехніки.

Взагалі ж на музичну літературу виділяється 0,7 відсотка паперу від усього запланованого на книгодрукування.

І ще одне: за ринкових відносин собівартість видань і посередницькі послуги за продаж підвищаться. Як наслідок — у десятки разів підскочать ціни готової продукції. Чи по кишені вона будем нам?

Ось чому видавництво запропонувало створити в себе спеціалізований магазин, щоб не витрачати кошти на посередників і в такий спосіб загальмувати зростання цін. Сподіватимемося, що все буде гаразд. А саме: пропагуючи свою музику за кордоном, посприятимемо, щоб вона не була недоступною в себе вдома.

Володимир ТЕТЕРУК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

иоглядно-філо- а, а конкретні дення Адже рух оїть могти вистояти допомогти ви- м, малозабез- сіонерам, ін- тодітним сі- едерація праг- до цих проб-

лем, як бачимо, увагу світової громадськості.

Федерація ділових жінок створена при Київському фонді милосердя і здоров'я наприкінці минулого року й за короткий час встигла здійснити ряд благодійних акцій.

Анатолій САВЧУК.

Наші мандрівки

БАЛЬЗАК СЮДИ НЕ ПОВЕРТАВСЯ

«...о другій з половиною ночі дістався я до Дубна. Вранці місцевий городничий приїхав у своїй колясці, запряженій четвериком, і застав мене за філіжанкою кави. Городничий, колишній гвардійський офіцер, висловив великий жаль з приводу того, що я так поспішаю — його дружині хотілося, щоб я у них поснідав, але це було відкладено до мого зворотного приїзду».

Оноре де Бальзак. 11—12 вересня 1847 року.

На станції мене чомусь ніхто не зустрічав, якщо не брати до уваги місцевого лінгвіста, котрий на вишуканому есперанто гукав у порожнечу: «Жлабы-ы! Трам-тарарам...»

Вранці, після кухля хлорованої води, я рушив шляхами Бальзака. За кілька годин розвідав розташування близько десяти, замаскованих під їдальні, точок, де специфічні джентльмени на тому ж таки есперанто лаяли владу. У довжелезних чергах за дефіцитом панувала вишукана стилістика барахолки. Особливою агресивністю відзначалися циганки, котрі тут же приторговували цигарками. Віддавши трояка за прилуцький «Експрес», я розжився ще й на пікантну подробицю з життя регіону. Влада видала на-гора оригінальну модель виходу з товарної кризи. Згідно з отриманими картками, житель Ровенщини може придбати: трусів — 1 шт. на рік, взуття — 1 пара на три роки, сорочок — 1 шт. на два роки, сірників — 3 коробки на місяць. Лозунг «Хочешь жить — умей вертеться!» засяяв свіжими барвами. Ще один витвір місцевих оригіналів: три роки тому, ймовірно, бажаючи тримати перед у повальній монументофобії, ліквідували пам'ятник Тарасові Григоровичу. Тепер, у крихітнім парку його імені, крім десятка дерев та кількох лавок, лишилася кострубата споруда громадського клозету, справити нужду в якому зможе хіба спеціально тренований «чорний берет».

Загалом же Дубно — компактне й доволі симпатичне місто. Крім численних «харчків» та ресторанів тут багато пам'яток. Найстарша — замок, зведений князем Василем Острозьким у 15 столітті, потім перебудований за проектом француза Вобана, котрий застосував новоіталійську систему укріплень. У фортечний рів заходила повновода тоді Іква. Її вода ще 20 літ тому була прозора, мов сльоза весталки. Але прямокутна логіка застою перетворила річку на смердючий канал. Десь на батьківщині Бальзака гурмани від психіатрії дебатували б: що з головою у бідного колишнього мера? Тут же, можливо, хтось за все це отримав грубу премію...

Що там, далі? Архіви? Авжеж, були. Он у тому двоповерховому корпусі навпроти палацу князів Любомирських. Багатющі архіви Острозьких, Збаразьких, Конєцпольських... Більшу частину пожерла війна, решта осіла в Польщі. Ось спогад про палац Любомирських: «...пам'ятаємо високі красиві кімнати, чудову галерею на партері, терасу з видом на просторий ландшафт, величезний округлий бальний зал з колонами, галереєю нагорі та естрадою для музикантів...» Тепер, після всіх руйнувань та теплої опіки військових, що покинули замок кілька літ тому, палац таки реставрують. Третій рік — риштовання, купа сміття, подовбані мармурові сходи. «То ж бо й воно. Ах! Який це сюжет для кіно...» Цитую Плужника і впадаю в мрійливу прострацію: якби-то звідкись вигулькнув хтось у колясці четвериком, та вклав який десяток мільйонів у замок, та влаштував тут картинну галерею, музей, ресторан-ретро, замковий готель з привидами, кінозал історичного фільму, інші атрибути модерного туристичного бізнесу — валом би валили сюди туристи з Європи і з республік. Але мариво зникає, і я бачу перед собою пошарпані стіни костьолу бернардинів. Цей красень середньовічної естетики зведено ніби спеціально для того, щоб через кілька століть романтики з НКВС вправлятися тут, уже у в'язниці, у стрільбі впритул. Під похмурим склепінням підвалу — людські кості й черепи, рештки одягу. «Тут були культові поховання», — меланхолійно каже офіцер у відставці, директор краєзнавчого музею І. Кузнецов. Набираю жменю гільз від гвинтівки Мосіна й чомусь не знаходжу у них схожості з предметами культу. Ще 1986 року міськвиконком зобов'язав директора комбінату комунальних підприємств тов. Панчука очистити підземелля і перепоховати останки. А згодом столяр Я. Шоя знайшов на сміттєзвалищі зо два самоскиди людських кісток. Додаткову інформацію підкинув бульдозерист, котрого просили розрівняти останки гусеницями. Щоб совість не мучила, пояснили: останки, мовляв, з єврейського цвинтаря, де сплановано привокзальну площу. Тим часом у підземеллі костьолу бернардинів чиясь старанна рука накрутила кількадесят шурфів. Хто і чого там шукав? Чи не ще одне «культове поховання»?.. Містичний туман зникає, натомість випливає кримінальна справа, про порушення якої депутати Дубнівської міськради вже послали запит до облпрокуратури.

Видихаю з легенів вологий морок. «Краса врятує світ» — шкребе у голові зіпсована платівка, і ця мелодія трансформується у трагікомічну мініатюру: визнаний УКДБ факт розстрілу в червні 1941 року у Дубнівській в'язниці і — спорудження місцевою владою монумента героїчним виконавцям тієї акції...

Шлях до вокзалу пролягає повз в'язницю для малолітніх.

Бальзак сюди не повертався...

Андрій ОХРІМОВИЧ.
Дубно—Київ.

ГНАЛ» МАГАЄ РИМ

т, на базі ін- ційної асоціа- але державне «Інтеграл». продукція — ди для нетра- вання «Елла- тайзер». Пер- ез точки аку- іваючи їх інф- омін дру- тов як у я лікування захворювань), нарії. Цими актними при- користуватися вах. иготовляє та- «Сіріус» та шкіл. ЛЬНИЧУК, респондент країни».

ли на переробували назад у ст. Ми ж — тому й маємо треби всього 6 н пропан-бута- — а самій лиш треба щороку онн...

на те, що ви ж потрібні гро-

дав би той же ько, бо він ро- для нього по- ж штани, та й це для однієї рого за нинішріч, що поки дим, ціни ви- , отже, брати ька гроші, зна- ти його. Ні, агає на першо- роцентного дер- ту.

нехай держава має. А з чого

ія, як показа- тськи проста!

А ЩО, ІДЕЯ ЗОВСІМ НЕПОГАНА...

Економіка

Дефіцитів у нас, хоч греблю гати, але чи не «найдраматичніший» — дефіцит розумних, оригінальних ідей.

Тож коли на корпункт зателефонував якийсь товариш, пояснивши, що «є ідея», я того ж дня призначив зустріч. Прийшов Олександр Миколайович Орищенко. Економіст, щойно закінчив аспірантуру і працює над дисертацією. Член міської асоціації молодих учених.

— Я про те, що сьогодні в усіх на язиці, — сказав О. Орищенко. — про підвищення роздрібних цін. Маю власний варіант соціального захисту населення. За узагальненими підрахунками, в кишенях, на ощадкнижках, у схованках нагромаджено майже 600 мільярдів карбованців, а товарів і послуг від сили на 150—200 мільярдів. І якщо немає змоги швидко збільшити виробництво, то й залишається начебто тільки одне — підвищувати ціни.

При цьому, на думку Олександра Миколайовича, «забувають» про структуру розподілу грошей у населення. Що в одних їх кури не клюють, а в інших — як кіт наплакав. Тож придбати необхідні товари за новими цінами матимуть змогу далеко не всі. А чому ж вигравати повинен той, хто «підприємливим» та «винахідливим» став раніше, можливо, всупереч «нормам» нашого суспільства?

Відтак О. Орищенко вважає, що необхідно починати з вилучення надмірних запасів. Ввести нову валюту — червінці, карбованці чи що завгодно інше,— і обміняти за еквівалентом. Скажімо, до десяти чи й двадцяти тисяч міняти все до копійки, далі — за п'ять карбованців давати тільки один новою валютою. Зажадавши, звичайно, декларацій про джерела прибутків. Подібні реформи, зрештою, вже проводилися в деяких країнах і розв'язували заплутані клубки фінансових проблем та соціальних протиріч.

Олександр Миколайович пропонує не виплачувати компенсацій, а тимчасово — до справді ринкових відносин, запровадити пільгові диференційовані ціни на товари й послуги. Суть ідеї: та чи інша річ повинна мати чотири-п'ять цін, прийнятних для різних верств населення згідно з прибутками. Приміром, кілограм масла для пенсіонера і студента коштує півтора карбованця, для вчителя — два карбованці п'ятдесят копійок, для кооператора й міністра — 9—10 карбованців...

А що: ідея гарна — не позбавлена сенсу?..

На світовому ринку, якщо на те вже пішло, насамперед у ціні якраз ідеї, тільки потім — магнітофони, тим паче ганчірки...

Микола НЕЧИПОРУК.
Дніпропетровськ.

Виробляти клатрати, скажімо, взимку, коли ми якраз маємо пік газопостачання, можна взагалі без енергетичних затрат, користуючись тільки тим, що надворі холодно... У 1988 — 1990 роках я робив доповіді у відділенні нафтохімії, Інституті геології, відділенні наук про Землю АН УРСР. За ініціативою відділення інформації Академії наук спеціально для розробки питань використання й пошуків клатратів створено спеціальне підприємство — «Консультингбюро Клименко і К°».

— Тобто, якщо хтось зацікавиться...

— Будь ласка. Адреса у Києві — Володимирська, 54. Я, Клименко Олександр Петрович, — президент тієї фірми. Ще додам: нині створюється промислова експериментальна установка для утворення і використання клатратів.

Вів розмову
Віталій ЖЕЖЕРА.

Спорт

Симптоми здоров'я

Зіграно матчі третього туру чемпіонату СРСР з футболу у вищій лізі: ЦСКА — «Локомотив» — 5:1, «Дніпро» — «Металург» — 1:0 (гол забив Сон), «Чорноморець» — «Динамо» (Москва) — 3:0 (Зінич, Щербаков — два), «Шахтар» — «Пахтакор» — 2:1 (у господарів — Петров і Щербаков), «Металіст» — «Арарат» — 0:1, «Торпедо» — «Спартак» (Владикавказ) — 1:1, «Спартак» (Москва) — «Памір» — 1:0, «Динамо» (Мінськ) — «Динамо» (Київ) — 2:2 (у киян відзначився Саленко, ще один м'яч у власні ворота забив мінчанин Яхимович).

	В	Н	П	М	О
ЦСКА	3	0	0	11—2	6
Арарат	3	0	1	3—2	6
Шахтар	2	2	0	5—2	6
Дніпро	2	1	0	3—1	5
Спартак М.	2	0	1	4—3	4
Чорноморець	1	2	0	4—1	4
Торпедо	1	1	1	5—4	3
Динамо Мн.	1	1	1	4—3	3
Металург	1	0	2	2—3	2
Металіст	1	0	2	1—5	2
Динамо К.	0	2	1	3—5	2
Спартак В.	0	2	1	3—5	2
Памір	0	2	1	1—2	2
Пахтакор	0	1	2	2—4	1
Динамо М.	0	1	2	2—6	1
Локомотив	0	1	2	3—8	1

Зберіг місце в лідируючій трійці «Шахтар». У чудовому стилі одесити взяли гору над бронзовим призером попереднього чемпіонату. І гра, яку продемонстрував «Чорноморець», і результат принесли багато приємного численним прихильникам клубу.

Поєдинок у Дніпропетровську, від якого чекали гострої, безкомпромісної боротьби, на жаль, був сірим і нецікавим. Все йшло до мирної угоди. І лише під завісу зустрічі перемога прийшла до господарів.

А от матч у Мінську, гадаю, задовольнив смаки найвибагливіших шанувальників футболу. Кияни випустили перемогу, як вугра з рук. У першому таймі їхня перевага над мінчанами була абсолютною. А після перерви внаслідок двох прорахунків захисту білоруській команді вдалося врятувати становище.

Утім, і ця зустріч засвідчила, що у київського «Динамо» є чимало резервів. Цей колектив, у якого симптоми хорошого здоров'я, поступово набирає обертів, і його перемоги вже не за горами.

Турнірну таблицю очолює ЦСКА, який в московських футбольних стодолах здобув три перемоги, явно переважаючи суперників. Що ж, зачекаємо виходу армійців на повітря. Перший такий матч вони проведуть уже наступної неділі в Мінську.

А поки нам доведеться переключитися на справи міжнародні. Сьогодні олімпійська збірна СРСР, а завтра перша проведуть товариські матчі з відповідними командами Німеччини на полях суперників.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Скринька курйозів

МУТАНТ ЧИ ПРОСТО МОДНИК?

Білих ворон та горобців бачити доводилося. А от нещодавно лісничий Корюківського лісництва О. Вербицький розповів, що у наших лісах з'явився рідкісний звір — червоний вовк. Вперше лісничий, побачивши вовка у компанії інших вовків, думав, що то лисиця подружилася з ними, таке буває. А потім була друга і третя зустріч коло села Червона Буда. Сумніви розвіяв помічник лісничого В. Кміна — поблизу села Турівка він бачив того вовка зблизька. Червоний хижак — верховода цілого вовчого квартету. Тут тільки він «декорований», решта — сірі. Лідер четвірки — крупніший за інших вовків Чернігівського Полісся. Вовк у лисичому одязі, мабуть, гарний мисливець, бо його вже бачили і в лісах Семенівського, сусіднього району. А може, там живе його червона коханка — хто знає...

Віктор БОЖОК.
Чернігівська область.

ПОГОДА

Сьогодні вдень у північно-східних областях, завтра на півдні й у Прикарпатті передбачається невеликий дощ, у Карпатах з мокрим снігом, на решті території переважно без опадів. Вітер північний і північно-східний, 7—12 метрів за секунду. Температура вдень 2—8, сьогодні у південній частині 10—15 градусів тепла, вночі від 4 градусів морозу до 2 градусів тепла.

По Київській області сьогодні вдень переважно без опадів, вітер північний, 7—12 метрів за секунду. Температура 3—8 градусів тепла.

НЕ ТРЕБА НАВ'ЯЗУВАТИ «ВИБІР»

«ПИШЕМО» НОВУ КОНСТИТУЦІЮ УКРАЇНИ

Конституція — це насамперед юридичний документ — Основний Закон держави, а тому будь-які ідеологічні акценти в ньому не зовсім доречні. В умовах же багатопартійної системи, що зароджується у нас, в Конституції мають бути закріплені лише загальні принципи і засади життєдіяльності демократичного суспільства, які підтримуються всіма партіями і відповідають інтересам всього народу, а не окремої його частини.

Сьогодні найпалкіші баталії розгорнулися навколо тези про так званий «соціалістичний вибір», а конкретніше — чи потрібно закріпити його в новій Конституції України, у назві самої держави.

Почну з того, що Конституція — це насамперед юридичний документ — Основний Закон держави, а тому будь-які ідеологічні акценти в ньому не зовсім доречні. В умовах же багатопартійної системи, що зароджується у нас, в Конституції мають бути закріплені лише загальні принципи і засади життєдіяльності демократичного суспільства, які підтримуються всіма партіями і відповідають інтересам всього народу, а не окремої його частини. У цьому запорука не тільки стабільності Конституції, а й самого суспільства. Конституція має стати уособленням стабільності і громадянської злагоди суспільства. Вона не може змінюватися щоразу залежно від політичної ситуації, від приходу до влади нових вождів чи політичних партій. Не випадково у всіх конституціях цивілізованих країн, які мають набагато більше втілені у реальне життя ознак того ж соціалізму і правової держави, будь-які ідеологічні «вибори» не закріплені.

Саме поняття **«громадянського демократичного суспільства»** і відповідає тим принципам і засадам, які грунтуються на пріоритеті загальнолюдських цінностей, що стали історичним надбанням усього людства. Шлях до утвердження таких цінностей і має стати основним вибором конституційного будівництва в нашій республіці.

Те, що становить суть і зміст громадянського суспільства, є основою правової держави, яку ми збираємося побудувати. Більше того, і сама Конституція, і весь державно-правовий механізм, що нею закріплюється, мають бути спрямовані на нормальне функціонування саме громадянського суспільства, подолання колізій і конфліктних ситуацій цивілізованими засобами. До речі, неприпустимо протиставляти громадянське суспільство правовій державі, оскільки в реальному житті ці поняття є нерозривними. Головні їх ознаки, якщо не співпадають, то пронизують одна одну, логічно й об'єктивно створюючи одне ціле. Загальнолюдські цінності об'єднують громадянське суспільство і правову державу в єдиний суспільний механізм.

Які ж визначальні риси громадянського суспільства? Світовий досвід дозволяє сформулювати такі з них. **Перша**, а точніше першорядна, риса випливає із самої назви такого суспільства — головною його цінністю є громадянин, людина, її права, свободи й інтереси. Пріоритет людини над усім. Весь державно-правовий і суспільний механізм мають бути спрямовані на захищеність людини. **Друга** — різноманітність, рівноправність і недоторканність усіх форм власності, в тому числі й приватної, їх, так би мовити, священність, рівний захист з боку держави. **Третя** — економічна свобода громадян та їх об'єднань, інших суб'єктів економічної діяльності. Свобода підприємництва і господарська самостійність на основі ринкових відносин, невтручання держави і політичних партій в суто господарську діяльність. Створення умов для розвитку товарно-грошових відносин. **Четверта** — свобода і добровільність праці, вільний вибір трудової діяльності на основі ринку праці, ліквідація зрівнялівки, створення умов для зайнятості працездатного населення. **П'ята** — надійна й ефективна система соціального захисту населення, особливо дітей-сиріт, багатодітних сімей і взагалі сім'ї, інвалідів, людей старшого покоління на основі індексації прожиткового рівня, заробітної плати, пенсій та інших соціальних виплат і допомог. І, нарешті, **шоста** — ідеологічна і політична свобода, розвиток демократії у всіх сферах суспільного життя. Рівноправність і захищеність діяльності будь-яких громадських об'єднань і політичних партій. Має діяти лише один принцип — політична влада досягається тільки через вільні демократичні вибори.

Іншими словами, якщо в суспільстві створено гідні людини умови життя — матеріальні, духовні, культурні, не утискаються права і свободи громадян, якщо вони відчувають себе вільними і захищеними від будь-якого свавілля і диктату, таке суспільство громадянське і не потребує будь-яких ідеологічних вивісок. **А тому нав'язування всьому суспільству шляхом закріплення в Конституції певної ідеології не відповідає ідеологічній свободі і не сумісне з принципами демократичного громадянського суспільства і правової держави. Конституція — це не той акт, в якому політичні партії мають закріплювати свої ідеологічні платформи і концепції.** Для цього, мабуть, більш доречними є партійні документи, програми, статути тощо.

Саме такі засади і принципи становлять основу, фундамент і правової держави, яка, в свою чергу, характеризується певними ознаками, що також відбивають досягнення світового досвіду державно-правового будівництва. У найзагальніших рисах правовою є держава, в якій панують закони, що грунтуються на загальнолюдських цінностях і гарантують реальну можливість кожній людині ефективно здійснювати і захищати свої права і свободи. Звідси випливає і основна, визначальна ознака правової держави — **верховенство закону,** повага до права. Побіжно зазначу, що витоки ідеї правової держави беруть свій початок ще з часів античності. Утвердженню ідеї верховенства права над усім швидкоплинним присвятив своє життя відомий філософ Сократ. Ця ідея полягає в тому, що законом самообмежується насамперед держава, встановлюючи такі рамки і принципи, які сама не може порушити. Це одна сторона медалі, друга полягає в тому, що і громадяни ставляться у відповідні умови. Інакше кажучи, у правовому суспільстві забезпечується повна рівність усіх перед законом за принципом «держава несе відповідальність перед кожним своїм громадянином, кожний громадянин несе відповідальність перед державою». Жодний державний орган, чи то службова особа, чи підприємство, установа, громадська організація, чи партія, окрема людина, не звільняються від обов'язку дотримуватися закону. Громадяни мають бути впевнені, що вони завжди знайдуть надійний захист своїх прав і свобод з боку держави, яка теж розраховує на лояльність і підтримку своєї діяльності з боку громадян. Народ, як єдине джерело влади, створює державу для забезпечення нормальних умов свого існування. Саме це і визначає місце і роль держави в громадянському суспільстві, пріоритет інтересів людей над державними.

Надзвичайно важливим елементом правової держави є стабільність її правової системи, особливо Основного Закону — Конституції. Мова йде про таку правову організацію державного і суспільного життя, при якій кожна людина може розраховувати на передбачуваність і надійність державних рішень, мати тверду впевненість у своєму сьогоденні та майбутньому.

Особливо слід зазначити, що верховенство закону, повага до права можуть бути належно забезпечені за умови, якщо закон відображає корінні інтереси народу і люди це усвідомлюють. Отже, мають бути розроблені відповідні соціальні та юридичні механізми виявлення і закріплення цих інтересів у законах.

Як свідчить світовий досвід, права і свободи громадян надійно захищаються при належній організації і функціонуванні в суспільстві державної влади, зокрема, таких її складових частин, як законодавча, виконавча і судова влади. У більшості правових держав проводиться чіткий поділ цих влад на основі створення відповідних юридичних механізмів їх взаємодії та взаємоконтролю, так званих механізмів «утримань і противаг», які перешкоджають монополізації однієї з влад. Принцип поділу влад, як відомо, закладено в Декларації про державний суверенітет України. Справа тепер за тим, щоб послідовно втілити його в новій Конституції України. Проте зробити це не так просто, оскільки даний принцип не сумісний з нинішньою єдиною системою Рад як державних органів, побудованою за гаслом «Вся влада Радам». В результаті ми маємо безліч «парламентів» різного рівня, на роль яких претендують навіть районні і сільські Ради, а отже, і війну ухвалюваних ними «законів», яка фактично паралізує владу. Підхід до Рад як до єдиної системи державної влади грунтується на ототожненні понять «влада народу» і «влада Рад». У дійсності повновладдя народу реалізується через державну владу (законодавчу, виконавчу і судову), місцеве самоврядування, громадське самоуправління. В кінцевому підсумку слід чітко розрізняти державну владу і місцеве самоврядування. Стосовно Рад це означає, що державну владу уособлює лише Верховна Рада республіки. Інші Ради — це місцеве самоврядування, вони також мають владу, але вже не державну. У більшості країн її називають муніципальною. Такий підхід ні в якому разі не розвалює єдину систему Рад, вона залишається. Більше того, перетворення Рад на нижчих їх рівнях у представницькі органи самоврядування є важливим кроком розвитку демократії, оскільки самоврядування, виходячи зі структури державної влади, набуває реального змісту. З другого боку, стає більш чіткою і міцною сама державна влада, особливо законодавча і виконавча.

У забезпеченні прав і свобод громадян судовий захист має вирішальну роль. У нашій країні, як ніде, це найслабкіше місце в структурі державної влади. У багатьох передбачених, як не дивно, самим законом випадках судового захисту позбавлені мільйони громадян. Це особливо стосується трудових, цивільних, житлових прав.

Нарешті, ведучи мову про створення громадянського суспільства і правової держави, не можна не звернути серйозної уваги на проблему зміцнення, а практично створення, нової судової влади, незалежної судової системи. У забезпеченні прав і свобод громадян судовий захист має вирішальну роль. У нашій країні, як ніде, це найслабкіше місце в структурі державної влади. У багатьох передбачених, як не дивно, **самим** законом випадках судового захисту позбавлені мільйони громадян. Це особливо стосується трудових, цивільних, житлових прав. І це тоді, коли в громадянському суспільстві найголовнішим і пріоритетним завданням для правосуддя є захист прав і законних інтересів громадян. А тому, не гаючи часу, потрібно докорінно перебудувати всю систему правосуддя саме під цим кутом зору. Зробити її сильною і по-справжньому незалежною, що має знайти своє відображення в новій Конституції України. У системі судової влади мають діяти і органи прокуратури. Вони повинні перетворитися з «державного ока» тоталітарної системи також в органи захисту прав і свобод громадян у всіх сферах суспільного життя.

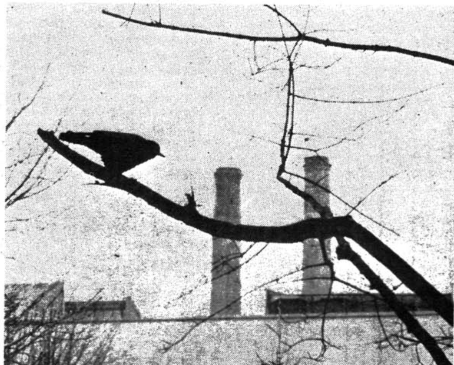
Отже, побудова громадянського суспільства і правової держави на основі загальнолюдських цінностей, тобто ідей гуманізму, демократії, соціальної справедливості, економічної, політичної і ідеологічної свободи, захисту прав і інтересів громадян,— це саме той вибір, який має бути закріплений в новій Конституції України і послідовно проведений у життя.

Анатолій МАЦЮК,
доктор юридичних наук, керівник групи наукових консультантів Секретаріату Верховної Ради Української РСР.

ЩО «ДАВ» ЦЕНТР РЕСПУБЛІЦІ

Сьогодні Україна перебуває в стані екологічної кризи. Проте, здається, ні наявна ситуація, ні глобальна чорнобильська трагедія не змусили нас по-новому ставитися до проблем охорони навколишнього середовища. А тим часом ситуація така, що від екологічних проблем нині залежить рівень економічного і соціального розвитку суспільства. Розрахунки свідчать: якщо і надалі ігноруватимуться екологічні фактори, то це призведе до того, що на забезпечення придатних для проживання людей умов необхідно буде витрачати кошти в обсягах, які зведуть нанівець здобутки навіть успішно працюючої ринкової економіки.

Але, мабуть, найстрашнішим є те, що внаслідок втрати сприятливого для проживання людей природного середовища сьогодні на Україні почалася найжахливіша з усіх можливих катастроф — виродження народу. Ось тільки деякі дані Міністерства охорони здоров'я УРСР.

На Україні неухильно скорочується народжуваність — у 1989 році порівняно з 1986 роком вона становила 86 відсотків. З урахуванням реальної смертності це призвело до різкого скорочення природного приросту населення. У 1989 році вперше коефіцієнт відтворення став нижче одиниці. Ступінь техногенного забруднення навколишнього середовища досяг такого рівня, який вже загрожує генетичному апарату людини. Так, у Маріуполі й Запоріжжі хімічне отруєння середовища еквівалентне дії радіації з дозовим навантаженням на людину відповідно 180 і 80 бер за 30 років життя. Загроза генофондові населення України посилюється у зв'язку із чорнобильською катастрофою. Попередні дослідження свідчать, що в уражених районах ростуть репродуктивні втрати. Приріст частоти вроджених вад розвитку у Київській області становить майже 38 відсотків, на Житомирщині цей показник становить понад 74 відсотки. До цього слід додати — в цілому на забруднених радіоактивними речовинами територіях тільки за останній рік захворюваність збільшилась на 45 відсотків, а смертність — на 25. Отже постають закономірні питання: чому так сталося і що робити?

На сучасному етапі проблеми екології тісно переплітаються з питаннями економіки, права, політики. Аналіз розвитку економічного потенціалу республіки в повоєнний період свідчить про те, що, незважаючи на екстенсивне використання трудових, паливно-енергетичних, мінерально-сировинних та інших ресурсів, в цілому до кінця 60-х років спостерігався відносно пропорційний розвиток усіх галузей промисловості.

Ще на початку 70-х років Українська РСР не тільки задовольняла у повному обсязі потреби власної економіки в основних енергоносіях (нафта, газ), а ще й експортувала їх країнам — членам РЕВ. Проте вже з середини 70-х років починається поступове перетворення України з країни-експортера у паливно-дефіцитну республіку. Причина цього — централізація політичної та економічної влади у Москві, і, як наслідок, — нова структурна політика центру, в якій Україні була відведена роль сировинного придатка країнам — членам РЕВ. Саме у той час, незважаючи на те, що питомі витрати на залучення до народногосподарського обігу палива і більшості видів продукції на Україні значно вищі, порівняно із східними регіонами СРСР, у Донецько-Придністровському та інших районах почали стрімко нарощувати потужності металоємного машинобудування і хімічної промисловості. Істотно зріс також видобуток більшості видів корисних копалин. Саме така політика центральних органів призвела до того, що (займаючи лише 2,7 відсотка території СРСР) сьогодні на Україні сконцентровано багато основних виробничих фондів народного господарства Радянського Союзу, видобувається майже 50 відсотків залізної і 80 відсотків марганцевої руд, виплавляється 45 відсотків чавуну і 37 відсотків високоякісної сталі, виробляється третина промислової продукції. Натомість у республіці залишається понад 25 відсотків всіх викидів забруднюючих речовин.

Але це ще не все. Наприкінці 60-х фактично була вирішена доля України і як ядерного заложника, бо для задоволення наростаючих потреб базових галузей в електроенергії почалися проектування і будівництво прискореними темпами атомних гігантів. Сьогодні цілком очевидним і зрозумілим став той факт, що розташування всіх АЕС на густонаселеній території України, яке самочинно планував і вирішував центр без урахування елементарних географічних і геологічних факторів, не кажучи про національні інтереси республіки, було злочинним. Як можна було, наприклад, планувати будівництво велетенської Чорнобильської АЕС у верхів'ях (для України) Дніпра, коли в басейні цієї головної водної артерії сконцентровано майже 60 відсотків нашого індустріального потенціалу, а його воду вживає близько 32 мільйонів населення!? Або чим можна виправдати будівництво Ровенської АЕС на карстових породах чи Кримської АЕС у зоні з ризиковими сейсмоумовами?

Отже, саме за відсутності української державності стало можливим втілення на нашій, ще донедавна квітучій землі, економічної політики центру, що призвела до таких згубних наслідків.

Друга, не менш важлива, причина екологічної кризи на Україні криється в нашій системі господарювання, яка склалася за умов тоталітаризму і діє таким чином, що в кінцевому результаті задовольняє не потреби суспільства, а здебільшого потреби самої економіки. Висловлюючись образно, за таких умов більше залізної руди і вугілля видобувають для того, щоб виплавити більшу кількість металу, з якого необхідно буде зробити більшу кількість знарядь праці для видобутку знову ж таки більшої кількості руди і вугілля. Такий характер нашого виробництва, з одного боку, призводить до технологічної відсталості, а з другого — до катастрофічного виснаження природних ресурсів.

Таким чином, сьогодні вкрай необхідні концепція і програма нової екологічної політики, з допомогою яких можна б припинити сповзання у прірву і вийти з екологічної кризи.

Основна мета цієї політики повинна бути спрямована на відродження природи та історично притаманних Україні ландшафтів, зменшення забруднення повітря, водних ресурсів та ґрунтів до таких рівнів, коли ризик від екологічної якості, місцепроживання в будь-якому регіоні республіки буде настільки малий, що стане можливим досягнення середньої тривалості життя людини не менше 80 років на фоні відповідно високих темпів зниження екологічних захворювань. Цієї мети можна досягти лише за умови, коли на передній план вийдуть нова структурна політика та екологізація економіки, суть якої полягає у впровадженні у виробничу сферу таких економічних важелів і стимулів, які б забезпечували ресурсозбереження, зменшення масштабів забруднення навколишнього середовища шляхом впровадження маловідходних та безвідходних технологічних процесів тощо. Але все це можливо здійснити лише тоді, коли Україна стане справді суверенною державою, яка сама зможе визначати свою економічну та екологічну політику.

Юрій КОСТЕНКО,
народний депутат УРСР, заступник голови Комісії з питань екології та раціонального природокористування Верховної Ради Української РСР.

Фото Андрія КОТЛЯРЧУКА.

Повертаючись до надрукованого

ЧУТИ ОБИДВІ СТОРОНИ

Спершу скажемо, що у виробничому об'єднанні «Південний машинобудівний завод» діє депутатська група. Вона бере участь у всіх сферах діяльності трудового колективу. Звичайними стали в нас прийоми з особистих питань — разом з народним депутатом УРСР Л. Кучмою. Тому ми досить інформовані і щодо сім'ї Ішкових. І цілком логічно, що на виступ газети відповідає саме депутатська група.

Автор статті «О сестри, сестри...» (13.02.91) М. Нечипоренко не спромігся документально ознайомитися із змістом справи. Він вважав достатнім вислухати лише одну сторону. А варто було б звернутися до матеріалів, які є в житловому відділі об'єднання. Стало б ясно: приводу для матеріалу про махровий бюрократизм і неувагу до багатодітної родини немає.

Ішкові стали в пільгову чергу на одержання житла в 1987 році, до того ж як сім'я, в якій троє малят. Інформація про п'ятьох дітей одержана житловим відділом лише в жовтні 1990 року.

Об'єднання останнім часом будує не менш як 1000 квартир на рік. Створюється південмашівський домобудівельний комбінат. Отже, звинувачувати нас у тому, що мало піклуємося про соціально-побутові умови своїх працівників, недоречно.

Незважаючи на те, що Ішков Микола Васильович працює на підприємстві з 1985 року, адміністрація і профком уже в 1989 році приймають рішення про виділення сім'ї тимчасового житла — однокімнатної квартири. А в жовтні 1990 року Ішковим була запропонована 3-кімнатна упорядкована квартира. За це дійсно можна піддати критиці адміністрацію і профком: обійшли закон — сім'я на черзі з 1987, а їй подібні — з 1976 року.

Ішкови не прийняли цього кроку. Іншим рішенням адміністрації та профкому їм виділено дві квартири (2- і 3-кімнатну) в будинку, що будується на кошти об'єднання міськрадою. Щоправда, там перебої з будматеріалами. Автор намагається «підказати», куди йдуть матеріали, пропонуючи фото котеджів. Але чиї на знімку дачі, коли вони побудовані і який логічний зв'язок між ними та невпорядкованістю сім'ї Ішкових, — про це в матеріалі ні слова. Як і про те, що будинок, у якому сім'я Ішкових має отримати дві квартири, передбачено здати в експлуатацію в першій половині 1991 року.

Ми ні в якому разі не хочемо чорнити ім'я нашого працівника М. Ішкова, але одну з рис його характеру назвемо. Перш ніж стати на чергу на одержання житла, Микола Васильович почав писати скарги у вищі радянські та партійні органи: мовляв, його багатодітну сім'ю залишають поза увагою. Легко порозумілися Ішков з керівництвом місцевого Руху, яке неодноразово використовувало ім'я сім'ї як знедоленої, яку не розуміє радянсько-партійна бюрократія.

Є у вашій газеті таке попередження: «Думки авторів публікацій у «Голосі України» не завжди збігаються з точкою зору редакції». Хотілося б вірити, що після нашої відповіді погляд редакції на публікацію дійсно не буде збігатися з поглядом її автора. Маємо надію, що по-іншому подивляться на матеріал «О, сестри, сестри...» й читачі «Голосу України».

За дорученням депутатської групи виробничого об'єднання «Південний машинобудівний завод»

М. ТЕПЛИЦЬКИЙ,
заступник голови депутатської групи, депутат Дніпропетровської міськради;
В. СОСНА,
депутат Дніпропетровської облради.

НЕЛЕГКО СТРИМАТИ ЕМОЦІЇ

З доповідної записки власного кореспондента «Голосу України» Миколи Нечипоренка

Радий, що на публікацію відгукнулися народні депутати. Тим більше, що знаю: стараннями Володимира Григоровича Сосни та Михайла Яковича Теплицького на житловому масиві Тополя створена краща в місті депутатська група, вона багато доброго зробила для виборців. Шкодую тільки, що ні в житлово-комунальному відділі підприємства, куди звертався, ні від самого М. Ішкова не почув про те, що В. Сосна, М. Теплицький та інші депутати займалися тією багатодітною сім'єю, намагаючись допомогти їй. Певне, дарма М. Ішков відмовився від їхньої допомоги. Може, втратив надію, може, злякався, що допомога ця вичерпається переселенням у трикімнатну квартиру, після чого марно буде сподіватися на ширше житло. Факт залишається фактом: він, думаю, помилявся, відмовивши в довір'ї депутатам.

Що М. Ішков «робив ставку» на місцевих активістів Руху, мені було відомо. Обійшов цей факт навмисно — головним вважав допомогти сім'ї, яка ось уже стільки літ поспіль живе, м'яко кажучи, в надто ненормальних умовах. Заковика ж, виявляється, була в тому, що двох старших дочок «не визнавали», бо їхня рідна мати (перша дружина Ішкова) на той же час ще не була позбавлена материнських прав. Для мене було важливішим, що батько їх урятував — узяв до себе, а Катерина Михайлівна прийняла, як рідних.

Пройнявся однобічно бідою Ішкових? Можливо. Але не легко стримати емоції, коли потрапиш у тісну комірчину, де стільки дітей та ще й шосту сестричку привезли з пологового будинку. Мимоволі пригадаєш дачі-котеджі по всій області. Мимоволі хочеться сказати, насамперед комуністам: не маємо права називати себе комуністами, коли миримося з розкішшю одних, а поруч інші люди потерпають від злигоднів.

Народний депутат Української РСР Леонід Данилович Кучма — людина у Дніпропетровську відома і шанована, чимало робить для своїх виборців. Звертаються до нього — отже, вірять. Хоча нинішньому депутатському корпусу ой як нелегко. На його плечі ліг тягар проблем, які не вирішувалися десятиліттями... А тут ще й політичні опоненти допікають, ось, мовляв, ви такого-то обрали, а він... Мимоволі запитуєш: а чи зможе щось зробити опонент, якщо сам стане депутатом? Чи не краще б усім політичним силам співпрацювати на благо людей? Але то вже, мабуть, надто утопічна думка. Чи ні?

«УКРАЇНА — ЦЕ ЦЕНТРАЛЬНА ЄВРОПА»

Актуальний діалог

Перебуваючи у Сполучених Штатах Америки, наш кореспондент професор Богдан ОСАДЧУК зустрівся із Збігневом БЖЕЗІНСЬКИМ, відомим американським політологом, колишнім політичним радником Білого дому (за часів президентства Дж. Картера), нині — професором порівняльної теорії державних систем Джорджтаунського університету у Вашингтоні і Колумбійського університету у Нью-Йорку, директором Інституту стратегічних досліджень у столиці США. Професор Бжезінський — польського походження, його батько був дипломатом. Співрозмовники знайомі давно, отже, їх розмова має відвертий, аж ніяк не дипломатичний характер. На нашу думку, не всі тези, висловлювані авторами, сприймаються однозначно, проте, переконані, читачі із зацікавленістю довідаються про думку цих компетентних осіб.

Б. О. Пане Бжезінський, українській громадськості було б цікаво довідатись, як ви оцінюєте сучасну офіційну «східну політику» американського уряду, зокрема, його ставлення до Заяв і Декларацій республік Радянського Союзу, особливо України, про державний суверенітет?

З. Б. Уряд Сполучених Штатів підтримує (і підкреслюю це досить виразно) політику перебудови в Радянському Союзі. На мою думку, така політика до певної міри правильна, бо ж перебудова нищить тоталітарну систему і з огляду на це здобуває нашу симпатію та підтримку. Але не забуваймо, що хід історії вже випередив перебудову, а американська політика не встигає дотримуватися темпів розвитку процесів, які розгортаються. Найбільш істотним фактором, який зараз домінує в політичній еволюції Радянського Союзу, є розпад імперії. А прагнення народів до незалежності є основним елементом у розвитку внутрішньої ситуації в Радянському Союзі. З цього виникає — на мій погляд — необхідність для американської політики виробити відповідний підхід.

Наша політика повинна підтримувати демократичні процеси, що ведуть до самовизначення народів, у яких протягом багатьох десятиліть відбирали самостійність. Така американська політика мусить виходити з позиції, що в інтересах Америки є виникнення демократичної Росії (Зб. Бжезінський має на увазі Радянський Союз. — **Ред.**). А це буде можливо, коли Росія перестане бути імперською державою. Якщо ж Росія вже не буде імперською державою, то це стане передумовою незалежності для інших народів — України, Грузії чи Узбекистану.

Б. О. Чи можлива найближчим часом трансформація американської політики?

З. Б. Така трансформація певною мірою вже відбувається прагматичним шляхом. З другого боку, треба відзначити, що вона ще не знайшла конкретного виразу у формі широкої концепції. Але якщо йдеться про «прагматичний» бік справи, то американський уряд уже застосовує політику переговорів на вищих рівнях офіційної влади республік, які перебувають у стадії змін у напрямі до незалежних структур. Представники цих республік часто приїздять до Вашінгтона. Їх приймають в офіційних установах столиці США. І це означає досить серйозний крок. Але я вважаю, що вже настав час для того, щоб Сполучені Штати чітко і ясно сформулювали концепцію власного ставлення до процесу дальшого розвитку політичних змін у Радянському Союзі. Така концепція має спиратися на принцип підтримки демократичних рухів з боку Сполучених Штатів.

Б. О. Чи передбачаєте ви можливість запровадження в американській зовнішній політиці щодо Радянського Союзу перехідної фази — паралельної дипломатії, тобто одночасної розбудови контактів і з центром, і з республіками?

З. Б. Думаю, що ми йдемо в такому напрямі. Як я вже відзначив, уже тепер відбуваються — де-факто — переговори з представниками республік, а це свідчить про те, що офіційні кола приймають до відома дійсність, тобто перспективу створення суверенних держав як незалежних учасників політичної гри. Поряд з цим у Вашінгтоні офіційно приймають також представників незалежних демократичних рухів. Недавно у Сполучених Штатах перебував видатний політичний діяч України Михайло Горинь, до якого я ставлюся з великою повагою і якого, користуючись сьогоднішньою нагодою, щиро вітаю.

Б. О. А чи не маєте ви особисто як теоретик і експерт наміру виступити з такою новою доктриною?

З. Б. Я вже написав працю на ту тему, яка, до речі, широко дискутується у конгресі. У ній я висунув тезу про те, що американська політика, з одного боку, підтримує демократизацію «згори», яку проводить Михайло Горбачов, але, з другого — має усвідомлювати обмеженість такої демократизації і тому повинна подавати допомогу процесам демократизації «знизу». А це, у свою чергу, вимагає підтримки народів Союзу в їхніх демократичних устремліннях до суверенності. Дозволю собі наголосити на слові «демократичних», оскільки існують також самостійницькі течії, які є недемократичними.

Б. О. Не знаю, чи вам відомо, що український демократичний рух пішов назустріч національним меншинам, обрав — на противагу так званому кавказькому шляху, але й іншим способом, ніж балтійські національні рухи, — третій, власний, шлях відкритості і толерантності. Це створює великі шанси на порозуміння з сусідами. Оскільки ви — спеціаліст з цих питань, хотів би запитати вас: як ви дивитесь на сучасну ситуацію і на майбутнє, приміром, польсько - українських відносин?

З. Б. Це залежить великою мірою від мудрості і розсудливості обох сторін. Якщо вони виявлять політичний розум, тоді сусідська співпраця може створити зовсім нову історичну ситуацію. Україна своєю культурою є фактично частиною Центральної Європи. Співпраця з сусідами створила б хороші перспективи для України. Але якщо одна або друга сторона стане на короткозорі, шовіністичні позиції, тоді це напевно буде використано іншими силами для послаблення і України, і Польщі. Виступаючи публічно у Перемишлі, я наголосив на необхідності польсько - української співдружності. Згодом дійшло до запитань з аудиторії, які до певної міри були для мене й болючими: мій батько родом з Перемишля і свого часу воював за Львів у складі Польщі, а потім був великим прихильником польсько-української співпраці і перед другою світовою війною засуджував польську політику щодо національних меншостей. Зокрема, я мусив відповісти на запитання, чи можлива співпраця поляків з українцями на засадах повернення Польщі Львова? Я, у свою чергу, відповів запитанням: а чи можливе польсько-німецьке поєднання на основі передання німцям Вроцлава?

ТЕЛЕФОНИ РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:

Головний редактор — 446-92-11

Заступники головного редактора — 446-70-42, 446-91-16, 446-91-37, 446-91-96.

Відповідальний секретар — 446-72-63.

Завідуючий корсіткою — 446-60-22.

Відділи:

міжнародний — 446-91-20,

листів — 441-88-28,

економіки — 441-83-07,

аграрний — 441-86-18,

парламентський — 441-84-52, 441-85-64,

охорони здоров'я — 441-88-06.

соціальних питань — 441-86-55,

екології — 441-88-58,

культури — 441-86-44,

спорту — 441-88-08,

інформаційний — 446-61-13,

історії України — 448-88-62,

військових питань — 441-86-52,

реклами — 441-89-44.

Інформ-шоу

Гепарди більше не вимирають

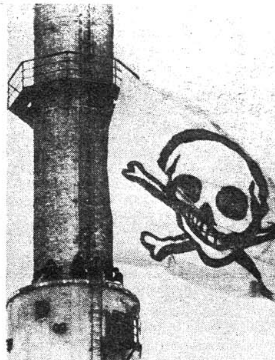
Принаймні в Південно-Африканській Республіці. Тут цю рідкісну тварину вже виключено з «Червоної книги». Причиною тому — послідовна, продумана урядова політика щодо збереження вмираючих видів фауни. Програма, започаткована більш як двадцять років тому, передбачає не тільки заходи по охороні гепардів від винищення, а й їхнє розведення на спеціально побудованих фермах. Як повідомило йоханесбурзьке телебачення, тільки на одній такій фермі «Де вайлд», що поблизу Преторії, було вирощено більше чотирьохсот цих красивих тварин.

Якого кольору ваше авто?

На північно-американському автомобільному ринку найпопулярнішим є білий. 22 відсотки покупців минулого року віддали перевагу саме йому. Цікаво, що найбільше було продано саме білих автомобілів дорогих марок та мікроавтобусів. На другому місці за популярністю — червоний колір — він до вподоби здебільшого покупцям спортивних і малолітражних моделей. На призове місце вийшов і чорний колір, однак фахівці компанії «Дюпон аутомотів продактс» вважають, що його незабаром витіснять блакитні та сріблясті тони, що увійдуть у моду цього та наступного року.

Невідома смертельна хвороба

Її жертвами, за повідомленням газети «Дейлі чемпіон», уже стали 15 жителів нігерійського штату Бендал. Першими симптомами невідомої хвороби були втома і приступи лихоманки, смерть наставала через два дні після появи ознак захворювання. Місцеві медики розводять руками. Вони не можуть пояснити, що це за вірус, але, про всяк випадок, заборонили жителям вживати сиру воду. На їхню думку, водогін — один з найімовірніших шляхів поширення інфекції.

«Робін Гуд» — недаремно саме таку назву обрала ця німецька група активістів захисту навколишнього середовища. Її учасники діють рішуче й вигадливо, вважаючи, що лише таким чином можна запобігти подальшому погіршенню екологічної ситуації. На знімку: активісти групи висловлюють свій протест керівництву заводу, який викидає в атмосферу діоксин.

Фото ТАРС.

Бізнесмен у астролога

Споконвіку бізнесмени скаржилися, що найважче в їхній роботі — швидко прийняти правильне рішення. Справді, кожне серйозне рішення в бізнесі може в одну мить призвести до процвітання чи зробити банкрутом — як уже пощастить. Аби розвіяти всілякі сумніви ділових людей, у Таїланді створено фірму, яка спеціалізується на... астрологічних консультаціях для бізнесменів. Спеціалісти цього неординарного підприємства, назва якого перекладається як «Будинок розслаблення», точно вказують бізнесменові його «ділову долю», а також те, яку продукцію в даний момент випускати, якій формі і якому кольору віддавати перевагу, куди експортувати вироби і навіть, як будувати фабрику: вікнами на північ чи на південь.

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Відповідальний секретар — Віталій Судда

Черговий редактор Володимир Олефіренко.

Автори макета — Анатолій Мирошниченко, Євген Українець.

Випускаючий — Олексій Бондаренко.

Оформлення — Володимир Кисельов.

Коректори: Леся Онищенко, Валентина Лукаш, Євгенія Оратовська, Олена Чоповська, Галина Кабляк.

Верстальники: Тетяна Балюк, Алла Будникова, Марія Солодюк, Ольга Яценко, Анатолій Артеменко, Сергій Симонюк.

Лінотипісти — Віктор Працун, Раїса Гринюк.

* * *

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Індекс 60955.

Тираж 166.300.

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Зам. 03150581.